

Jens Napātôk´
Medlem af Inatsisartut, Partii Naleraq

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 146– vedrørende sprog

01-04-2019
Sagsnr. 2019 - 7264
Dok. nr. 10378165

Kære Jens Napātôk´

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Spørgsmål 1: Har Naalakkersuisut ”Bekendtgørelse af nordisk konvention af 17. juni 1981 om nordiske statsborgeres ret til at anvende deres eget sprog i et andet nordisk land” underskrevet og godkendt konventionen?

Hvis ja, Naalakkersuisut bedes fremsætte dokumentet, hvor Naalakkersuisut har underskrevet og godkendelsen heraf.

Svar: Konventionen af 17. juni 1981 om nordiske statsborgeres ret til at anvende eget sprog i et andet nordisk land (Den Nordiske Sprogkonvention) blev af den danske regering ratificeret den 17. december 1986.

Da der ikke i forbindelse med ratifikationen blev taget forbehold for konventionens gyldighed i Grønland, er konventionen også gældende her i landet.

Den 18. juni 2003 tiltrådte Danmark en overenskomst om ændring af konventionen, som udvider Den Nordiske Sprogkonvention til også at omfatte de færøske, samiske og grønlandske sprog.

Spørgsmålet om Grønlands tilslutning til ændringen af overenskomsten blev af det daværende Landsstyre forelagt det daværende Landsting ved FM 2006/23: ”Forslag til landstingsbeslutning, jf. forretningsordens § 32, stk. 6, nr. 4, om, at Hjemmestyret tiltræder overenskomst om ændring af konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om nordiske statsborgeres ret til at anvende deres eget sprog i et andet nordisk land”.

Landsstyret indstillede, at Grønlands hjemmestyre tiltræder overenskomsten om ændring af konventionen. Landstinget tilsluttede sig dette.

Ændringen af konventionen er imidlertid ikke blevet gennemført, da de nordiske lande ikke har kunnet opnå enighed herom. Det er derfor fortsat konventionen fra 1981, der er gældende.

Spørgsmål 2: Hvorvidt skal det forstås det at ifølge Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 § 3, stk. 4. ”Engelsk og andre fremmedsprog anvendes i det omfang, der er behov herfor”?

Svar: Formuleringen skal forstås således, at engelsk og andre sprog kan anvendes efter behov. Eksempelvis kan det være nødvendigt at benytte engelsk og andre fremmedsprog i forbindelse med internationale henvendelser, hvor der eksempelvis ønskes kontakt med de offentlige vedrørende forretningsmuligheder herunder råstofudvinding mv. Derudover kan det også være nødvendigt at skulle kommunikere med de efterhånden mange internationale gæster, som besøger Grønland, hvad enten det er forretningsmæssigt eller privat.

Spørgsmål 3: Hvorfor anvendes det danske sprog i Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne, hvor ellers ifølge Selvstyrelov ”Kapitel 7, § 20” har andet formål?

Svar: Selvstyreloven fastsætter, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland. Dette udelukker ikke, at der i den offentlige administration også anvendes dansk. Selvstyrelovens § 20 har således i denne forstand ikke et andet formål.

Det er således også fastsat i § 3 Stk. 3 i Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik, at det danske sprog kan anvendes i offentlige forhold. Der er her tale om en bestemmelse, der er videreført fra Hjemmestyrelovens § 9.

Endelig kan det nævnes, at det er fastsat i § 7 a i Landstingslov nr. 21 af 30. oktober 1998 om ændring af Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, at den, der er part i en sag, kan tilkendegive, at vedkommende ønsker at blive betjent på grønlandsk eller dansk. En sådan tilkendegivelse er bindende for myndigheden.

Spørgsmål 4: Hvorfor tilbydes det ikke de forskellige topchefer i Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne i at lære det grønlandske sprog?

Svar: Alle ansatte i Centraladministrationen kan gratis tilmelde sig sprogkursus i grønlandsk igennem centraladministrationens kursusudbud.

Oqaatsinik Pikkorissaavik udbyder ligeledes særligt tilrettelagte kurser til virksomheder og offentlige institutioner, herunder kommuner.

Spørgsmål 5: Hvor mange topchefer der er ansat ved Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne kan skrive og tale på grønlandsk?

Svar: Naalakkersuisut kan ikke ud fra de tilgængelige stamoplysninger mv. vurdere hvilken andel af det samlede antal chefer ansat i centraladministrationen, kommunerne og de offentlige virksomheder, der kan skrive og tale grønlandsk. En undersøgelse af dette spørgsmål ville have karakter af en egentlig udredning på området. En sådan udredning ville skulle udarbejdes i samarbejde med kommunerne, og den ville formentlig indbefatte interviews med samtlige berørte chefer. Det falder uden for rammerne for besvarelsen af et § 37 spørgsmål at udarbejde sådanne udredninger.

Det kan herudover oplyses, at en tidligere Naalakkersuisoq for Finanser i sin besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 2018/158 har kommenteret en intern undersøgelse af de sproglige kompetencer hos nyansatte ved Departementet for Finanser, Skattestyrelsen, Grønlands Statistik og Økonomi- og Personalestyrelsen, der blev foretaget i forsommeren 2018. Der henvises til følgende link:

https://ina.gl/documents/para3637/2018/svar/158_2018_Ansaettelsesprocess_JNAAP_svar.pdf

Spørgsmål 6: Hvorfor følger man ikke den cirkulærer, hvor cirkulæren henviser ansættelsesprocedurer, hvor topchefer bliver ansat i Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne, hvor kravet er, man skal kunne skrive og tale på grønlandsk?

Svar: Naalakkersuisut følger det omtalte cirkulære. Spørgsmålet bygger således på en misforståelse. Der henvises til Naalakkersuisoq for Finansers tidligere besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 2019/120:

https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/120_2019_sproglige_kvalifikationer_PELE_B_svar.pdf

Spørgsmål 7: Hvorfor følger man ikke Selvstyrelovens kapitel 7, § 20 af Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne?

Svar: Det er fastsat i Selvstyrelovens § 20, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland, og i § 3, stk. 1 i Inatsisartutloven om sprogpolitik er det fastsat, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland og anvendes i offentlige forhold. Dette er retligt forpligtende og bliver derfor også efterlevet.

Spørgsmål 8: Selvstyrelovens kapitel 7, § 20 "Det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland" Hvordan skal det forstås- og forklares?

Svar: Selvstyrelovens kapitel 7, § 20 fastsætter, at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland. Dette udelukker ikke, at der i den offentlige administration også anvendes dansk. At sproget er det officielle skal forstås på den måde, at sproget anvendes i landets offentlige administration og er det sprog, som love, domme og myndighedsbeslutninger affattes på.

Spørgsmål 9: Hvorvidt skal det koste samfundet, hvis ved Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne at kun det grønlandske sprog anvendes i det offentlige?

Svar: Der henvises til min besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 062/2019 på spørgsmål 7.

https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/062_2019_oprindelige_folks_sprog_JNAP_P_svar.pdf

Spørgsmål 10: Hvilket love, bekendtgørelser, cirkulærer og andet m.m. skal ændres, hvis det grønlandsk sprog kun anvendes ved Grønlands Selvstyre, Centraladministrationen, det offentlige virksomheder og kommunerne?

Svar: For en udtømmende opstilling af love, bekendtgørelser, cirkulærer og andet m.m, skal jeg bemærke, at dette ikke er muligt inden for en frist på 10 arbejdsdage. Jeg kan dog henvise til, at der skal foretages en ændring af Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik.

Hvis spørgsmålet skal forstås således, at borgere heller ikke kan besvares på dansk, hvis de retter henvendelse på dansk, vil der også være tale om, at Landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning med senere ændringer, vil skulle ændres.

Spørgsmål 11: Hvilket love, bekendtgørelser, cirkulærer, konventioner og andet m.m. bliver overtrædes det, hvis kun det grønlandske sprog anvendes i Grønlands Selvstyre, Centraladministration, det offentlige virksomheder og kommunerne?

Svar: Jeg henviser til min besvarelse i spørgsmål 10.

Hvis spørgsmålet skal forstås således, at nordiske borgere ikke kan anvende deres eget sprog ved henvendelse til myndigheder og andre offentlige organer, vil dette også være stridende med artikel 2 i Nordisk Sprogkonvention.

Spørgsmål 12: Hvorvidt har Naalakkersuisut planer om at anvende det grønlandske sprog?

Svar: Der henvises til min besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 062/2019 spørgsmål 8.

https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/062_2019_oprindelige_folks_sprog_JNAP_P_svar.pdf

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger